

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра Права (№ 702)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Гарант освітньої програми

Анатолій СТЕПАНЮК

«29» серпня 2024 р.

СИЛАБУС
ОБОВ'ЯЗКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ ТАКТИЧНОЇ МЕДИЦИНИ

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ . перший (бакалаврський)
СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ бакалавр
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 26 Цивільна безпека
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 262 Правоохоронна діяльність

Силабус введено в дію з 01.09.2024 року

Харків – 2024 р.

Силабус з навчальної дисципліни «Основи тактичної медицини» для здобувачів вищої освіти за спеціальністю 262 «Правоохоронна діяльність», освітньою програмою «Правоохоронна діяльність»

Розробник:

професор кафедри права (702), доктор медичних наук, професор
Юлія ВОЛКОВА

Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри права гуманітарно-правового факультету:

Протокол № 1 від 29. 08.2024 року

Завідувач кафедри права,
доктор юридичних наук, професор _____

(підпис)

Віталій ПАВЛИКІВСЬКИЙ

1. Опис навчальної дисципліни

Форма навчання: *денна*

Семестр, в якому викладається дисципліна – четвертий

Обсяг дисципліни: 3,5 кредити ЄКТС/ 105 годин, у тому числі аудиторних – 48 год. (*лекції - 24 год., семінарські / практичні - 24 год.*), самостійної роботи здобувачів – 105 год.

Форма навчання: *заочна*

Обсяг дисципліни: 3,5 кредити ЄКТС/ 105 годин, у тому числі аудиторних – 16 год. (*лекції - 6 год., семінарські / практичні - 10 год.*), самостійної роботи здобувачів – 89 год.

Види навчальної діяльності – *лекції, семінарські/ практичні заняття*

Види контролю – *модульний контроль, іспит.*

Мова викладання – *українська*

Пререквізити: «Деонтологічні основи правоохоронної діяльності», «Безпека життєдіяльності та цивільний захист» та ін.

Кореквізити навчальної дисципліни: Дисципліна «Основи тактичної медицини» тісно пов'язана з курсом «Спеціальна фізична підготовка».

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: формування у студентів загальних знань про невідкладні дії та організаційні заходи, спрямовані на врятування та збереження життя людини у невідкладному стані та мінімізацію наслідків впливу такого стану на її здоров'я, що здійснюються на місці події особами, які не мають медичної освіти, але за своїми службовими обов'язками повинні володіти основними практичними навичками з рятування та збереження життя людини, яка перебуває у невідкладному стані, та відповідно до закону зобов'язані здійснювати такі дії та заходи, а саме надавати долікарську допомогу в загрозових для життя станах.

Завдання: формування у студентів системи знань щодо:

- надання домедичної допомоги постраждалим за умов надзвичайних ситуацій мирного часу і в бойових умовах;
- визначення основних принципів оцінки стану постраждалих при надзвичайних ситуаціях техногенного і природного характеру і в бойових умовах;
- оволодіння навичками надання домедичної допомоги постраждалим і пораненим при основних невідкладних станах;
- вміння правильно оцінити психологічний стан людей, що постраждали внаслідок надзвичайної ситуації, та вміти надати домедичну допомогу.

3. Перелік компетентностей

Інтегральна компетентність. Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері правоохоронної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів правоохоронної діяльності і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності(ЗК).

ЗК1.Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК6.Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.

ЗК7.Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК8. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Фахові (спеціальні) компетентності(ФК).

СК11. Здатність до аналізу та оцінки ризиків що впливають на вчинення адміністративних правопорушень та кримінальних злочинів (проступків).

СК12. Здатність систематизувати закономірності злочинності, визначати особу злочинця, причини і умови злочинності та її окремих видів, реалізовувати напрями і заходи її запобігання.

СК14. Здатність до використання технічних приладів та спеціальних засобів, інформаційно-пошукових систем та баз даних у правоохоронній діяльності та убезпечення об'єктів повітряного транспорту.

СК16. Здатність у передбачених законом випадках застосовувати засоби фізичного впливу, спеціальні засоби та вогнепальну зброю, тактичні прийоми під час службової діяльності вразі отримання інформації чи безпосереднього виявлення ознак правопорушення перебуваючи на місці події та в інших службових ситуаціях, а також здатність надавати домедичну допомогу.

СК17. Здатність здійснювати контроль за дотриманням фізичними та юридичними особами спеціальних правил та порядку зберігання і використання зброї, спеціальних засобів індивідуального захисту та активної оборони, боєприпасів, вибухових речовин і матеріалів, інших предметів, матеріалів і речовин, на які поширюється дозвільна система.

СК24. Здатність готувати відповідні правові документи за фактами виявлених правопорушень та організовувати заходи щодо ліквідації їх наслідків.

Програмні результати навчання:

Праворозуміння

ПРН12 Адаптуватися і ефективно діяти за звичних умов правоохоронної діяльності та за умов ускладнення оперативної обстановки.

ПРН16 Застосовувати заходи, спрямовані на усунення загрози життю та здоров'ю фізичних осіб і публічній безпеці, що виникли внаслідок учинення кримінального злочину чи адміністративного правопорушення.

Правозастосування

ПРН17 Використовувати основні методи та засоби забезпечення правопорядку в державі, дотримуватись прав і свобод людини і громадянина, попередження та припинення нелегальної (незаконної) міграції та інших загроз національної безпеки держави (кібербезпеку, економічну та інформаційну безпеку, тощо).

ПРН18 Застосовувати штатне озброєння підрозділу (вогнепальну зброю, спеціальні засоби, засоби фізичної сили); інформаційні системи, інформаційні технології, технології захисту даних, методи обробки, накопичення та оцінювання інформації, інформаційно-аналітичної роботи, бази даних (в тому числі міжвідомчі та міжнародні), оперативні та оперативно-технічні засоби, здійснення оперативно-розшукової діяльності.

ПРН19 Вміти застосовувати процедури надання першої медичної допомоги.

4. Зміст навчальної дисципліни

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1.

ТРАВМАТИЧНІ УШКОДЖЕННЯ

(кровотечі, травми грудної клітки, асфіксія, черепно- мозкова травма, травма черевної порожнини, переломи, термальні пошкодження) тактика та принципи надання домедичної допомоги.

ТЕМА 1. Основні принципи тактичної медицини, головна ціль вивчення дисципліни.

Обсяг аудиторного навантаження – 4 год:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське (практичне) заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем.

Самостійна робота 5 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Форма навчання: заочна

Обсяг аудиторного навантаження – 2 год:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське (практичне) заняття 0 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем.

Самостійна робота 8 год: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Зміст теми: Історія виникнення розділу «тактична медицина». Основна мета

(ціль) тактичної медицини. Суб'єкти володіння навиками надання першої домедичної допомоги. Головні напрямки «тактичної медицини». Поняття терміну «превентативні летальні випадки».

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

ТЕМА 2. Принципи надання домедичної допомоги. Первинне і вторинне обстеження постраждалого.

Обсяг аудиторного навантаження – 4 год:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське (практичне) заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем.

Самостійна робота 4 год: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Форма навчання: заочна

Обсяг аудиторного навантаження – 1 год:

Лекція 0 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське (практичне) заняття 1 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем.

Самостійна робота 7 год: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Зміст теми: Правові аспекти надання домедичної допомоги. Поняття особистої безпеки, засоби особистої безпеки. Цілі огляду місця пригоди. Огляд постраждалого за методом САВС. Відмінності первинного і вторинного огляду. Визначення рівня свідомості постраждалого.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

ТЕМА 3. Порушення прохідності дихальних шляхів.

Обсяг аудиторного навантаження – 4 год:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське (практичне) заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем.

Самостійна робота 5 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Форма навчання: заочна

Обсяг аудиторного навантаження – 1 год:

Лекція 0 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське (практичне) заняття 1 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем.

Самостійна робота 8 год: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Зміст теми: Причини непрохідності дихальних шляхів. Ознаки повної непрохідності дихальних шляхів. Ознаки часткової непрохідності дихальних шляхів. Як відновити прохідність дихальних шляхів, методи і засоби. Попередження порушення прохідності дихальних шляхів при евакуації постраждалого.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

ТЕМА 4. Базова підтримка життєдіяльності (серцево-легенева реанімація).

Обсяг аудиторного навантаження – 4 год:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське (практичне) заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем.

Самостійна робота 4 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Форма навчання: заочна

Обсяг аудиторного навантаження – 1 год:

Лекція 0 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське (практичне) заняття 1 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем.

Самостійна робота 7 год: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Зміст теми: Ознаки зупинки серцевої діяльності. Можливі причини зупинки серцевої діяльності. Положення потерпілого при проведенні непрямого масажу серця. З якою частотою проводиться натискання на грудну клітку при непрямому масажі серця. Особливості проведення реанімаційних заходів у дорослого, дитини, немовляти. Як оцінити т реанімаційних заходів. Особливості надання домедичної допомоги потопельнику. Дії рятувальника після надання домедичної допомоги постраждалому.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

ТЕМА 5. Колапс і шок, домедична допомога. Крововтрата, кровотечі їх види.

Обсяг аудиторного навантаження – 4 год:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське (практичне) заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем.

Самостійна робота 5 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Форма навчання: заочна

Обсяг аудиторного навантаження – 2 год:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське (практичне) заняття 0 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем.

Самостійна робота 7 год: Опрацювання навчально-методичних

матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Зміст теми: Причини виникнення шоку і колапсу. Ознаки колапсу та шоку. Види кровотеч. Які кровоспинні засоби застосовуються в тактичній медицині. Ознаки внутрішньої кровотечі. Чому важливо підтримувати температурний баланс у потерпілого.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

ТЕМА 6. Методи зупинки кровотеч.

Обсяг аудиторного навантаження – 4 год:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське (практичне) заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем.

Самостійна робота 4 год: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Форма навчання: заочна

Обсяг аудиторного навантаження – 1 год:

Лекція 0 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське (практичне) заняття 1 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем.

Самостійна робота 7 год: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Зміст теми: Яка відмінність артеріальної та венозної кровотечі. На які ділянки тіла, кінцівки не можна накладати джгут. На який час можна накласти джгут. Чим тампонується рана. В яких випадках накладання джгута є обов'язковим. Тактика рятувальника при кровотечі в умовах низьких температурних кліматичних показників.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2.

**ДОМЕДИЧНА ДОПОМОГА ПРИ НЕТРАВМАТИЧНИХ
НЕВІДКЛАДНИХ СТАНАХ.
ЕТАПИ (ЗОНИ) НАДАННЯ ДОМЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ, ГОЛОВНІ ЦІЛІ
ТА ОБ'ЄМИ ДОПОМОГИ НА КОНКРЕТНОМУ ЕТАПІ.**

ТЕМА 7. Рани різної локалізації, види і ознаки. Пневмоторакс, домедична допомога.

Обсяг аудиторного навантаження – 4 год:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське (практичне) заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем.

Самостійна робота 5 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Форма навчання: заочна

Обсяг аудиторного навантаження – 1 год:

Лекція 0 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське (практичне) заняття 1 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем.

Самостійна робота 8 год: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Зміст теми: Основні причини виникнення ран. Ознаки вогнепального поранення. Ознаки різаної рани. Чим небезпечна проникаюча рана. Особливості надання домедичної допомоги при пораненнях грудної клітки. Що таке пневмоторакс, чим він особливо небезпечний. Яка тактика при наявності стороннього тіла в рані. Як накладається пов'язка при проникаючій рані живота.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

ТЕМА 8. Домедична допомога при опіках, відмороженнях, кліматичних ураженнях.

Обсяг аудиторного навантаження – 4 год:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське (практичне) заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем.

Самостійна робота 5 год: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Форма навчання: заочна

Обсяг аудиторного навантаження – 1 год:

Лекція 0 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське (практичне) заняття 1 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем.

Самостійна робота 7 год: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Зміст теми: Причини виникнення та види опіків. Особливості домедичної допомоги при хімічних опіках. Які частини тіла частіше піддаються обмороженню. Особливості допомоги при опіках очей. Ураження струмом, домедична допомога.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

ТЕМА 9. Травми кінцівок. Домедична допомога. Травми голови, хребта, тазу. Домедична допомога.

Обсяг аудиторного навантаження – 4 год:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське (практичне) заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем.

Самостійна робота 5 год: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Форма навчання: заочна

Обсяг аудиторного навантаження – 2 год:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське (практичне) заняття 0 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем.

Самостійна робота 7 год: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Зміст теми: Види травм кінцівок. Ознаки відкритого перелому кінцівки. Якими є абсолютні ознаки переломів. Тактика при травматичній ампутації. Особливості іммобілізації кінцівки при переломах. Основні ознаки травм голови, хребта, тазу. Що таке політравма, алгоритми дій. Особливості іммобілізації і транспортування при травмах хребта. Особливості тактики рятувальника при ДТП. Чим небезпечна відкрита черепно-мозкова травма.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

ТЕМА 10. Домедична допомога при нетравматичних невідкладних станах.

Обсяг аудиторного навантаження – 4 год:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське (практичне) заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем.

Самостійна робота 5 год: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Форма навчання: заочна

Обсяг аудиторного навантаження – 2 год:

Лекція 0 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське (практичне) заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем.

Самостійна робота 7 год: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Зміст теми: Ознаки зомління та непритомності. Домедична допомога при судомках, основні принципи. Тактика рятувальника при скаргах потерпілого на гостру біль в ділянці серця. За якими ознаками можна запідозрити інсульт у потерпілого. Прояви анафілактичного шоку, причини і домедична допомога.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

ТЕМА 11. Зони (етапи) надання домедичної допомоги в тактичній медицині. Цілі та алгоритми дій в «червоній» зоні.

Обсяг аудиторного навантаження – 4 год:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське (практичне) заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем.

Самостійна робота 5 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Форма навчання: заочна

Обсяг аудиторного навантаження – 1 год:

Лекція 0 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське (практичне) заняття 1 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем.

Самостійна робота 8 год: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Зміст теми: Назвіть зони догоспітального етапу та обґрунтуйте їх відмінності. Поняття медичне сортування та три категорії постраждалих. Головні цілі та завдання рятувальника в «червоній» зоні. Який об'єм домедичної допомоги може бути наданий «червоній» зоні. В якому положенні повинен знаходитися поранений (потерпілий) при евакуації з «червоної» зони.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

ТЕМА 12. Домедична допомога пораненим в «жовтій» зоні, (зона укриття). Домедична допомога в зоні евакуації, «зелена» зона.

Обсяг аудиторного навантаження – 4 год:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське (практичне) заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем.

Самостійна робота 5 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Форма навчання: заочна

Обсяг аудиторного навантаження – 1 год:

Лекція 0 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське (практичне) заняття 1 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем.

Самостійна робота 8 год: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі. Завантажена у систему Mentor матеріалу з самостійної роботи.

Зміст теми: За якими критеріями оцінюється стан пораненого (потерпілого). Які пошкодження найбільше небезпечні. Який об'єм домедичної допомоги в «жовтій» зоні може бути наданий у військово-польових умовах. За допомогою яких засобів надається домедична допомога в «жовтій» зоні. В яких випадках поранені залишаються в «жовтій» зоні, що означає «медичне сортування». Які є два типи евакуації постраждалих. Що означає поняття «немедична евакуація потерпілого» (CASEVAC). В яких випадках доцільно супроводжувати потерпілого (пораненого). Що відноситься до «медичної евакуації» (MEDEVAC). Що означає протокол С-А-В-С.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

5. Індивідуальні завдання

Навчальним планом не передбачено.

Реферати, аналітичні огляди та інше – це індивідуальні завдання, які сприяють розширенню та поглибленню теоретичних знань з окремих тем навчальної дисципліни, формують навички самостійної роботи з навчальною та науковою літературою, кримінальним законодавством, судовою практикою.

6. Методи навчання

Проведення аудиторних лекцій, практичних занять, індивідуальні консультації (при необхідності), самостійна робота студентів за матеріалами, опублікованими кафедрою (методичні посібники), проведення олімпіад, словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

7. Методи контролю

Поточний контроль: опитування на практичних заняттях; вирішення окремих правових ситуацій; проведення письмових контрольних робіт з окремих правових інститутів; проведення програмованого контролю (тестування); проведення групових та індивідуальних консультацій.

Підсумковий контроль: складання модульного контролю; складання іспиту.

8. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують здобувачі

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна Кількість балів
Змістовний модуль 1			
Робота на лекціях	0...1	5	0...5
Виконання практичних робіт	3...5	4	12...20
Модульний контроль	10...15	1	10...15
Змістовний модуль 2			
Робота на лекціях	0...1	5	0...5
Виконання практичних робіт	3...5	4	12...20
Модульний контроль	10...15	1	10...15
Виконання і захист РГР (РР, РК)	16...20	1	16...20
Усього за семестр			60...100

Критерії оцінювання роботи здобувача протягом семестру

Відповідно до п. 3.2. Положення про рейтингове оцінювання досягнень студентів у Національному аерокосмічному університеті ім. М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» студенту можуть призначатися бали за інші активності, пов'язані з навчальною дисципліною, які нараховуються та можуть бути враховані у загальній оцінці за семестр. Бали зокрема можуть призначатися за такі активності, пов'язані з навчальною дисципліною, як:

- участь у науковому комунікативному заході (конференції, семінарі, круглому столі тощо) із написанням тез наукової доповіді за предметом навчальної дисципліни (20 балів);

- участь у другому турі Всеукраїнської олімпіади відповідного напрямку (20 балів);

- участь (прослуховування) не менше у 5 вебінарах, пов'язаних з навчальною дисципліною (3-15 балів);

- участь у тренінгу, пов'язаному з навчальною дисципліною (15 балів);

- проходження он-лайн курсу, пов'язаного з навчальною дисципліною (20 балів);

- участь та отриманні рейтингового місця у тематично пов'язаному із предметом навчальної дисципліни студентському конкурсі (30 балів);

- розробка та створення дидактичного матеріалу за тематикою предмету навчальної дисципліни (15 балів) (підтвердження - дидактичний матеріал);

- проведення право освітнього заходу із учнями шкіл та інших навчальних закладів за тематикою навчальної дисципліни (20 балів);

- написання реферату (5 балів);

- участь у не менше 2-х заходах, що проводяться студентськими професійними об'єднаннями за спеціальністю (5-15 балів);

- інші активності, пов'язані з навчальною дисципліною, за попереднім погодженням із науково-педагогічним працівником, який викладає навчальну дисципліну.

Шкала оцінювання: бальна і традиційна

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційований залік	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

9. Політика навчального курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних/семінарських занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні/семінарські заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання індивідуального письмового завдання. Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються.

Дотримання вимог академічної доброчесності студентами під час вивчення навчальної дисципліни.

Під час вивчення навчальної дисципліни студенти мають дотримуватися загальноприйнятих морально-етичних норм і правил поведінки, вимог академічної доброчесності, передбачених

«Положенням про академічну доброчесність Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» (<https://khai.edu/assets/files/polozhennya/polozhennya-pro-akademichnu-dobrochesnist.pdf>). Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикавання джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. При виконанні індивідуальної самостійної роботи до захисту допускаються реферати, які містять не менше 60 % оригінального тексту при перевірці на плагіат, есе – 70 %.

Вирішення конфліктів.

Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними нормами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, а також правила етичної поведінки регламентуються «Кодексом етичної поведінки в Національному аерокосмічному університеті ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»

<https://khai.edu/ua/university/normativna-baza/ustanovchi-dokumenti/kodeks-etichnoi-povedinki/>.

10. Методичне забезпечення

1. Опорний конспект лекцій.
2. Навчально-методичне забезпечення дисципліни (НМКД)
(<https://mentor.khai.edu/course/>)

11. Рекомендована література

Нормативно-правові акти:

1. Наказ МОЗ України від 29.03.2017 року №346. Про удосконалення підготовки з надання домедичної допомоги осіб, які не мають медичної освіти. // [Електронний ресурс] / <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0346282-17>.
2. Конституція України, 1996 (ст. 3, 16, 49, 50, 106, 138).
3. Закон України «Основи законодавства України про охорону здоров'я», 2002 (ст.37).
4. Закон України «Про екстрену медичну допомогу», від 05.07. 2012 р. № 5081 - VI.
5. Стандарт підготовки І-СТ-3: Підготовка військовослужбовця з тактичної медицини (видання 2). К: «МП Леся», 2015. - 148 с.
6. Електронна версія Стандарту підготовки І-СТ-3: Підготовка військовослужбовця з тактичної медицини (видання 2) – <http://www.medsanbat.info/standart-pidgotovki-i-st-3-vidannya-2-pidgotovka-viyskovosluzhbovtstva-z-taktichnoyi-meditsini/>
7. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 02.03.2009р. № 132 «Про організацію навчання окремих категорій немедичних працівників навичкам надання першої невідкладної медичної допомоги».

Основна:

8. Тактична медицина. Алгоритм домедичної допомоги під час бойових дій /І.С. Овчарук, М.В. Тверезовський, Р. В. Мінасов, С.Ю Гордієнко. Актуальні проблеми транспортної медицини. 2015.
9. Тактична медицина як основна складова екстреної медичної допомоги при проведенні антитерористичних операцій. Мазуренко О. В., Рошін Г.Г., Волошин В.О. Національна медична академія післядипломної освіти ім. Шупика, м.Київ. 2015.
10. Тактична медицина (NEW!). Курс ПМД он-лайн. 1staidplast.org.ua 2020.
11. Тактична медицина. Методичні рекомендації за редакцією к.м.н. Корсака В., Луцьк 2022.
12. Основи тактичної медицини. Тактична медицина для підрозділів спеціального призначення. Іван Тітов, Володимир Голуб, ФОП Стебеляк 2022.
13. Військові медики на полі бою. Джон Квінн, Центр учбової літератури.2022.
14. Перша екстерна і тактична медична допомога на догоспітальному етапі. Володимир Тарасюк, Микола Матвійчук. Медицина. 2021.
15. Основи виживання: заходи, що забезпечують життєдіяльність в умовах автономного існування при надзвичайних ситуаціях. Навчальний посібник.

ІДУЦЗ УЦЗУ, УНПЦЕМД та МК МОЗ України. Національна медична академія післядипломної освіти ім.П.Л.Шупика. [Гур'єв С.О., Миронець С.М., Рошчін Г.Г., Іскра Н.І., Кузьмін В.Ю., Падалка В.М., Терент'єва А.В., Мазуренко О.В., Олексенко І.І.] - К.: 2016 - 209 с.

16. Чепкий Л.П. Анестезіологія, реаніматологія та інтенсивна терапія. К: «Вища школа», 2015. р. ст. 99 - 142.

Додаткова:

17. Військово-медична підготовка / Під редакцією Бадюка М.І. - К.: «МП Леся», 2017. - 482 с.

18. Військово-медична підготовка: Навчальний посібник /Р.І.Сапіга, С.І. Задерієнко, В.О. Кондратишин та ін. - Львів: АСВ, 2014. - 229с.

19. Методичний посібник «Домедична допомога в умовах бойових дій» Юрченко В.Д., Кирилюк В.О. Гудима А.А. Національна академія МВС України. Київ-2014.-80с.

20. Домедична допомога (алгоритми, маніпуляції): Методичний посібник / В.О. Крилюк, В.Д. Юрченко, А.А. Гудима та ін. - К.: НВП «Інтерсервіс», 2016. - 84с.

21. Статути Збройних Сил України. - К.: Варта, 1999. - 516 с.

22. Навчальні фільми «Тактична медицина».

12. Інформаційні ресурси:

1. <https://www.rada.gov.ua/> – Офіційний сайт Верховної Ради України.

2. <https://moz.gov.ua/> – Офіційний сайт Міністерства охорони здоров'я України.

3. <https://kmu.gov.ua/> – Офіційний сайт Кабінету Міністрів України.

4. <http://www.nbuv.gov.ua/> – Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського